



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף כ'.

אליבא דרבנן דאין מוכרה לקרובים, האם יכול למכור אותה לאביו או לבנו?

לבנו	לאביו	
אינו מוכרה - דאין צד יעוד ²	מוכרה - דאיכא צד יעוד ¹	לתני חדא
אינו מוכרה - דאין צד יעוד	אינו מוכרה - דאין מוכרה לקרובים	לתניא אידך

עבד עברי הבא לחשב עם אדונו באמצע שני ממכרו, והשביח או הכסיף, מה הדין, ומניין?

מניין?	כיצד מחשבים לשנים שנשארו?	
דכתיב (ויקרא כה: נא) "ישיב גאולתו מכסף מקנתו"	כפי שעת ממכרו ³	נמכר במנה והשביח למאתים
דכתיב (שם: נב) "כפי שניו ⁴ ישיב גאולתו"	כפי שעת גאולתו	נמכר במאתים והכסיף למנה

אדם הנושא ונותן בפירות שביעית, ועובר ושונה בעבירה וכו', מה הם הדרגות בעונשיו?

הפסוק	העונש	
וְכִי תִמְכְּרוּ מִמֶּכֶר לַעֲמִיתְךָ ⁵	מוכר את מטלטליו	א.
כִּי יִמּוֹךְ אֶחִיךָ וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ	מוכר את שדותיו	ב.
וְאִישׁ כִּי יִמְכֹּר בֵּית מוֹשָׁב	מוכר את הבית שלו	ג.
וְכִי יִמְכֹּר אִישׁ אֶת בֵּיתוֹ לְאַמָּה ⁶	מוכר את הבת שלו	ד.
וְכִי יִמּוֹךְ אֶחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ וְגו', אֶל תִּקַּח מֵאֲתוֹ נֶשֶׁךְ	נצרך ללוות ברבית	ה.
וְכִי יִמּוֹךְ אֶחִיךָ עִמָּךְ וְנִמְכַּר לָךְ	מוכר את עצמו לעבד	ו.
וּמָךְ אֶחִיךָ עִמּוֹ וְנִמְכַּר לְגֵר תּוֹשֵׁב עִמָּךְ אוּלְעָקָר מִשְׁפַּחַת גֵּר ¹	נמכר לגר, לגר תושב, לגוי, לע"ז	ז.

¹ דאף שאסורה על אביו (סבא בנכדתו) הרי יכול אביו לייעד אותה לבנו אחר שהיא בשבילו בת אחיו, ונושא אדם בת אחיו.

² דהרי היא אחות בנו, ואין תופסין קידושין בחייבי כריתות, וגם בבן בנו אי אפשר לקידושין לתפוס - דהויא לה דודתו.

³ ואם עבד ג' שנים ונשארו ג' שנים, נותן לו חצי מנה ויוצא. דכיון שנמכר במנה, ועבד חצי מהזמן, נשאר לו רק חוב של חצי מנה. ולא אזלינן בתר שעת הפדיון לומר שכיון שהשביח ושוה עתה מאתים, והוא עבד חצי מהזמן, שיצטרך לתת מנה שלם שזה חצי משויו עתה.

⁴ דמשמע כפי השנים שעומד בהם עתה - דהיינו כמה ששוה עתה בשעת גאולתו מחשבים לגאולתו.

⁵ פי', כתיב (ויקרא כה: יג) "בשנת היובל הזאת תשבו איש אל אחוזתו", וסמך ליה (שם: יד) "וכי תמכרו ממכר לעמיתך או קנה מיד עמיתך", וה"פ: אם תמכור ותקנה מה שאסרתי לכם בשנת היובל - דהיינו סחורה בפירות שביעית (ויובל), העונש יהיה שלבסוף תצטרך למכור ממכר לעמיתך, דהיינו מטלטלים שהם דבר הנקנה מיד ליד. וכן כל שאר הפסוקים הם סמוכים אחד לשני בפרשה.

⁶ והגם שפסוק זה לא נאמר בהאי ענינא, אלא הוא אמור בשמות (כא: ז), מ"מ כיון שהפסוקים הבאים שבפרשת יובל מלמדים שלבסוף יהיה לזה ברבית, ויש לו לאדם למכור את בתו לאמה ולא ללוות ברבית, כי רבית הולכת ומתגדלת, משא"כ בתו שפדיונה הולך ומתקטן.



הוכן ע"י כולל עיון הדף

2

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

קידושין דף כ:

מה דין הגאולה באופנים דלהלן?

גאולת קרובים	לגאול מיד	גואל לחצאים	לווה וגואל		
לרבי: לא, לרבנן: ספק ²	כן	לא	לא	ע"ע הנמכר לישראל	
חובה לגאולו שלא יטמע	כן	לא	לא	ע"ע הנמכר לגוי	
כן	לא, אחר ב' שנים	לא	לא	מוכר שדה אחוזה	
לא (ודנים ככול אדם)	כן	כן	כן	מקדיש שדה אחוזה	
ע' לקמן	כן, אבל רק שנה	כן	כן	לר"ש	בית בבתי
	כן, אבל רק שנה	לא	לא	לרבנן	ערי חומה
כן	כן, ועד היובל	לא	לא	בתי החצרים ³	

¹ וכך הדרשא: לא לך אלא לגר, שנאמר "לגר", ולא לגר צדק אלא לגר תושב, שנאמר "גר תושב", משפחת גר - זה עובד כוכבים, כשהוא אומר לעקר - זו עבודה זרה עצמה.

² כמבואר לקמן (סוף דף כא).

³ דינו כמוכר שדה אחוזה, רק שיש לו קולא אחת שיכול לגאול מיד, וגם יכול לגאול עד היובל.